DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2022/2114

z 13. júla 2022,

ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1503, pokiaľ ide o regulačné technické predpisy, ktorými sa spresňuje vstupný test znalostí a simulácia schopnosti potenciálnych nesofistikovaných investorov v projektoch hromadného financovania znášať stratu

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1503 zo 7. októbra 2020 o európskych poskytovateľoch služieb hromadného financovania pre podnikanie a o zmene nariadenia (EÚ) 2017/1129 a smernice (EÚ) 2019/1937 ([1]), a najmä na jeho článok 21 ods. 8 štvrtý pododsek,

keďže:

(1) S cieľom zabezpečiť, aby poskytovatelia služieb hromadného financovania vykonávali vstupný test znalostí potenciálnych nesofistikovaných investorov uvedený v článku 21 nariadenia (EÚ) 2020/1503 harmonizovaným spôsobom, je potrebné stanoviť spoločné pravidlá na posúdenie toho, či sú ponúkané služby hromadného financovania pre potenciálnych nesofistikovaných investorov vhodné a ktoré z týchto služieb sú pre nich vhodné.

(2) S cieľom zabezpečiť, aby sa poskytovatelia služieb hromadného financovania uistili, že potenciálni nesofistikovaní investori chápu mieru rizika spojeného s investíciami v oblasti hromadného financovania, by poskytovatelia služieb hromadného financovania mali prijať primerané kroky, aby sa zabezpečilo, že informácie zozbierané od potenciálnych nesofistikovaných investorov sú spoľahlivé a presne odzrkadľujú ich znalosti, zručnosti, skúsenosti a finančnú situáciu, investičné ciele a základné pochopenie súvisiacich rizík.

(3) Investori by mali byť jasne a jednotným spôsobom informovaní o rizikách, ktoré by im hrozili, ak sa rozhodnú investovať do služieb hromadného financovania. Poskytovatelia služieb hromadného financovania by preto mali vydať harmonizované upozornenie na riziko pre potenciálnych nesofistikovaných investorov, ktorí úspešne neprejdú vstupným testom znalostí, a to v súlade s osobitnými požiadavkami, pokiaľ ide o to, ako by sa upozornenie malo takýmto investorom zobrazovať.

(4) S cieľom podporiť ochranu investorov a zabezpečiť, aby potenciálny nesofistikovaný investor riadne vykonal simuláciu schopnosti znášať stratu, poskytovatelia služieb hromadného financovania by mali na svojom webovom sídle sprístupniť online nástroj na výpočet, ktorého cieľom je pomôcť potenciálnym nesofistikovaným investorom simulovať svoju schopnosť znášať stratu. Vzhľadom na citlivú povahu informácií, ktoré majú potenciálni nesofistikovaní investori poskytnúť v takomto online nástroji na výpočet, by však takýto online nástroj na výpočet mal byť nastavený tak, aby poskytovateľom služieb hromadného financovania neumožňoval prístup k informáciám vloženým potenciálnymi nesofistikovanými investormi ani ich zaznamenávanie.

(5) S cieľom zabezpečiť, aby sa informácie poskytnuté potenciálnymi nesofistikovanými investormi v online nástroji na výpočet nedali zbierať bez ich výslovného súhlasu, tento nástroj by mal byť nastavený tak, aby poskytovateľom služieb hromadného financovania neumožňoval zmeniť výsledok simulácie vykonanej potenciálnymi nesofistikovanými investormi ani ho ovplyvniť. Okrem toho v záujme ochrany potenciálnych nesofistikovaných investorov, a najmä s cieľom umožniť im skontrolovať, či informácie, ktoré zadali, sú správne a presné, výsledok simulácie schopnosti znášať stratu by nemali získavať priamo poskytovatelia služieb hromadného financovania, ale mali by ho len dobrovoľne poskytovať potenciálni nesofistikovaní investori, ak sa domnievajú, že výsledok simulácie presne odzrkadľuje ich schopnosť znášať stratu.

([1]) Ú. v. EÚ L 347, 20.10.2020, s. 1.

(6) S cieľom zabezpečiť flexibilitu v spôsobe, akým sa simulácia schopnosti znášať straty vykonáva, poskytovatelia služieb hromadného financovania by mali byť schopní ponúkať potenciálnym nesofistikovaným investorom možnosť simulovať svoju schopnosť znášať straty prostredníctvom odlišnej metódy bez pomoci online nástroja na výpočet, pokiaľ sa takáto možnosť ponúka navyše k sprístupneniu online nástroja na výpočet na webovom sídle poskytovateľov služieb hromadného financovania.

(7) V záujme zabezpečenia harmonizovaného prístupu v rámci simulácie schopnosti potenciálnych nesofistikovaných investorov znášať straty by sa mali stanoviť pravidlá, pokiaľ ide o spôsob, akým by sa mal vypočítať čistý majetok potenciálnych nesofistikovaných investorov na základe ich ročného príjmu, celkových likvidných aktív a ročných finančných záväzkov.

(8) Vzhľadom na riziká rozdielnych prístupov a potenciálne negatívne dôsledky takýchto rozdielov na zmysluplnosť simulácie schopnosti potenciálnych nesofistikovaných investorov znášať straty je vhodné dostatočne podrobne spresniť spôsob, akým by sa mala vypočítať každá zo zložiek použitých na výpočet čistého majetku, a stanoviť spoločný dátum ocenenia týchto rôznych zložiek.

(9) Toto nariadenie vychádza z návrhu regulačných technických predpisov, ktorý Komisii predložil Európsky orgán pre cenné papiere a trhy a ktorý bol vypracovaný v úzkej spolupráci s Európskym orgánom pre bankovníctvo.

(10) Európsky orgán pre cenné papiere a trhy uskutočnil otvorené verejné konzultácie k návrhu regulačných technických predpisov, z ktorého toto nariadenie vychádza, analyzoval možné súvisiace náklady a prínosy a požiadal o poradenstvo Skupinu zainteresovaných strán v oblasti cenných papierov a trhov zriadenú v súlade s článkom 37 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1095/2010 ([2]).

(11) V súlade s článkom 42 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 ([3]) sa uskutočnili konzultácie s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov, ktorý vydal 1. júna 2022 stanovisko,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Posúdenie vhodnosti služieb hromadného financovania

1. Pri posudzovaní v súlade s článkom 21 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2020/1503, pokiaľ ide o to, či sú ponúkané služby hromadného financovania pre potenciálnych nesofistikovaných investorov vhodné a ktoré z týchto služieb sú pre nich vhodné, poskytovatelia služieb hromadného financovania zvážia tieto skutočnosti:

a) či má potenciálny nesofistikovaný investor potrebné skúsenosti a vedomosti na pochopenie rizík spojených s investovaním vo všeobecnosti;

b) či má potenciálny nesofistikovaný investor potrebné skúsenosti a vedomosti na pochopenie rizík spojených s typmi investícií ponúkanými na platforme hromadného financovania.

2. Na účely odseku 1 písm. b) poskytovatelia služieb hromadného financovania posudzujú to, ako potenciálny nesofistikovaný investor chápe, čo predstavuje služba hromadného financovania, a riziká spojené s ňou.

([2]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1095/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre cenné papiere a trhy) a ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 716/2009/ES a zrušuje rozhodnutie Komisie 2009/77/ES (Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 84).

([3]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 z 23. októbra 2018 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 39).

Článok 2

Informácie, ktoré sa majú požadovať v súlade s článkom 21 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2020/1503

1. Informácie, ktoré poskytovatelia služieb hromadného financovania majú požadovať od potenciálnych nesofistikovaných investorov, pokiaľ ide o ich skúsenosti a základné pochopenie rizík spojených s investovaním, zahŕňajú, ak je to vhodné vzhľadom na povahu, rozsah a zložitosť ponúkanej služby hromadného financovania a druh plánovanej investície, tieto informácie:

a) druhy investičných služieb a finančných investícií, ktoré potenciálny nesofistikovaný investor pozná;

b) povahu, objem a frekvenciu minulých transakcií potenciálneho nesofistikovaného investora s prevoditeľnými cennými papiermi, prijatými nástrojmi na účely hromadného financovania alebo pôžičkami vrátane investícií do podnikov v ranom štádiu alebo v štádiu expanzie, a obdobie, počas ktorého sa tieto transakcie vykonávali;

c) úroveň vzdelania, povolanie alebo relevantné bývalé povolanie potenciálneho nesofistikovaného investora vrátane akýchkoľvek odborných skúseností alebo zručností nadobudnutých v súvislosti s investíciami v oblasti hromadného investovania.

2. Informácie, ktoré majú poskytovatelia služieb hromadného financovania požadovať od potenciálnych nesofistikovaných investorov v súvislosti s ich investičnými cieľmi, zahŕňajú, ak je to relevantné vzhľadom na druh ponúkanej služby hromadného financovania, tieto informácie:

a) informácie o očakávanom období držby investícií potenciálnymi nesofistikovanými investormi;

b) rizikový profil potenciálnych nesofistikovaných investorov a ich preferencie, pokiaľ ide o udržateľnosť investícií;

c) ciele investície potenciálnych nesofistikovaných investorov.

3. Poskytovatelia služieb hromadného financovania pri posudzovaní finančnej situácie potenciálnych nesofistikovaných investorov zvážia výsledky simulácie uvedenej v článku 21 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2020/1503.

Článok 3

Spoľahlivosť informácií požadovaných v súlade s článkom 21 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2020/1503

1. Poskytovatelia služieb hromadného financovania prijmú primerané opatrenia na zabezpečenie toho, aby informácie zozbierané od potenciálnych nesofistikovaných investorov v súlade s článkom 21 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2020/1503 boli spoľahlivé a presne odzrkadľovali znalosti, zručnosti, skúsenosti a finančnú situáciu potenciálnych nesofistikovaných investorov, ich investičné ciele a základné pochopenie súvisiacich rizík.

2. Na účely odseku 1 prijmú poskytovatelia služieb hromadného financovania tieto kroky:

a) informujú potenciálnych nesofistikovaných investorov o dôležitosti poskytovania presných a aktuálnych informácií;

b) zabezpečia, aby prostriedky použité na zber informácií boli vhodné vzhľadom na ciele týchto potenciálnych nesofistikovaných investorov a vhodne navrhnuté na používanie týmito potenciálnymi nesofistikovanými investormi;

c) zabezpečia, aby bolo pravdepodobné, že potenciálni nesofistikovaní investori pochopia použité otázky, ktoré budú dostatočne presné na to, aby sa zozbierali informácie, ktoré primerane a presne odzrkadľujú situáciu potenciálnych nesofistikovaných investorov.

Článok 4

Upozornenie na riziko podľa článku 21 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2020/1503

1. Poskytovatelia služieb hromadného financovania pri vydávaní upozornenia na riziko uvedeného v článku 21 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2020/1503 nesmú nabádať potenciálnych nesofistikovaných investorov, aby realizovali danú investíciu.

2. Upozornenie na riziko uvedené v odseku 1 obsahuje tento text:

„*Investícia do projektu hromadného financovania je spojená s rizikom straty všetkých investovaných peňažných prostriedkov*."

3. Upozornenie na riziko uvedené v odseku 1 sa potenciálnym nesofistikovaným investorom zobrazí ľahko čitateľným a dobre viditeľným spôsobom na webovom sídle poskytovateľov služieb hromadného financovania.

4. Okno, v ktorom sa zobrazuje upozornenie na riziko uvedené v odseku 1, má byť na poprednom mieste a zostať viditeľné na webovom sídle poskytovateľov služieb hromadného financovania dovtedy, kým potenciálni nesofistikovaní investori nepotvrdia, že takéto upozornenie dostali a pochopili ho.

Článok 5

Simulácia schopnosti znášať straty s použitím online nástroja na výpočet

1. Poskytovatelia služieb hromadného financovania sprístupnia na svojom webovom sídle online nástroj na výpočet, ktorý potenciálnym nesofistikovaným investorom umožňuje simulovať svoju schopnosť znášať straty.

2. Online nástroj uvedený v odseku 1 vypočíta schopnosť potenciálnych nesofistikovaných investorov znášať straty na základe informácií uvedených v článku 21 ods. 5 písm. a), b) a c) nariadenia (EÚ) 2020/1503, ktoré poskytol potenciálny nesofistikovaný investor.

3. Online nástroj uvedený v odseku 1 sa musí dať ľahko používať a nesmie od potenciálnych nesofistikovaných investorov požadovať, aby vykonali akékoľvek iné úlohy, než je poskytnutie informácií stanovených v článku 21 ods. 5 písm. a), b) a c) nariadenia (EÚ) 2020/1503.

4. Online nástroj uvedený v odseku 1 zobrazí výsledok simulácie spôsobom, ktorý je jasný a pochopiteľný pre potenciálnych nesofistikovaných investorov.

5. Online nástroj uvedený v odseku 1 musí byť nastavený tak, aby poskytovateľom služieb hromadného financovania neumožňoval prístup k informáciám vloženým potenciálnymi investormi podľa odseku 3 ani ich zaznamenávanie, ani zmenu či ovplyvňovanie výsledku simulácie uvedeného v odseku 4. Do online nástroja môže byť však zabudovaná funkcia, ktorá potenciálnym nesofistikovaným investorom umožňuje poskytnúť výsledok simulácie poskytovateľovi služieb hromadného financovania.

Článok 6

Simulácia schopnosti znášať straty navyše k online nástroju na výpočet

Navyše k online nástroju uvedenému v článku 5 ods. 1 môžu poskytovatelia služieb hromadného financovania ponúkať potenciálnym nesofistikovaným investorom možnosť simulovať svoju schopnosť znášať straty prostredníctvom odlišnej metódy za predpokladu, že poskytovateľ služieb hromadného financovania poskytne potenciálnym nesofistikovaným investorom vhodné informácie o metóde použitej na simuláciu schopnosti znášať straty.

Článok 7

Výpočet čistého majetku potenciálneho nesofistikovaného investora

Na účely simulácie uvedenej v článku 21 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2020/1503 sa čistý majetok potenciálneho nesofistikovaného investora vypočíta v súlade s týmto vzorcom:

čistý majetok = (čistý ročný príjem) + (celkové likvidné aktíva) – (ročné finančné záväzky).

Článok 8

Čistý ročný príjem

1. Čistý ročný príjem uvedený vo vzorci stanovenom v článku 7 sa vypočíta ako celkový ročný príjem prijatý nesofistikovaným investorom po odpočítaní súvisiacich nákladov a poplatkov, príspevkov na sociálne zabezpečenie a daní.

2. Na účely odseku 1 je celkový ročný príjem súčtom všetkých príjmov z pracovnej činnosti, všetkých úrokov z bankových vkladov alebo iných dlhových nástrojov, všetkých výplat dividend alebo všetkých príjmov z nehnuteľností, pričom:

a) „príjmy z pracovnej činnosti“ zahŕňajú mzdy, dávky v nezamestnanosti a výplaty dôchodku, ktoré prijal nesofistikovaný investor, s výnimkou mimoriadnych platieb;

b) „úroky z bankových vkladov alebo iných dlhových nástrojov“ zahŕňajú platby z bankových vkladov alebo iných dlhových nástrojov, ktoré nesofistikovaný investor prijal počas predchádzajúceho kalendárneho roka, s výnimkou mimoriadnych platieb;

c) „výplaty dividend“ zahŕňajú platby, ktoré potenciálny nesofistikovaný investor prijal na základe držby akcií alebo podielov podniku kolektívneho investovania alebo iných akciových nástrojov, s výnimkou akýchkoľvek kapitálových ziskov dosiahnutých z predaja všetkých alebo časti takýchto účastí;

d) „príjem z nehnuteľností“ zahŕňa všetky platby prijaté v súvislosti s prenájmom nehnuteľného majetku s výnimkou akýchkoľvek kapitálových ziskov dosiahnutých predajom celého alebo časti takéhoto nehnuteľného majetku.

Článok 9

Celkové likvidné aktíva

1. Celkové likvidné aktíva uvedené vo vzorci stanovenom v článku 7 sa vypočítajú ako súčet celkových peňažných prostriedkov držaných nesofistikovaným investorom na sporiacich a bežných účtoch a hodnoty aktív, ktoré sa dajú ľahko a rýchlo premeniť na peňažné prostriedky, vrátane:

a) sporiacich produktov, ktoré sa dajú premeniť na peňažné prostriedky najneskôr do 30 kalendárnych dní;

b) finančných nástrojov, s ktorými sa obchoduje na regulovanom trhu v zmysle článku 4 ods. 1 bodu 21 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ ([4]);

c) akcií a podielov podnikov kolektívneho investovania, ktoré ponúkajú práva na vyplatenie aspoň raz týždenne.

([4]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorou sa mení smernica 2002/92/ES a smernica 2011/61/EÚ (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 349).

2. Za likvidné aktíva sa nepovažujú tieto aktíva:

a) nehnuteľný majetok;

b) sumy zaplatené do dôchodkového systému na zamestnanecké dôchodkové účely;

c) akcie spoločnosti, ktoré nie sú voľne splatné na požiadanie alebo prevoditeľné, vrátane predchádzajúcich investícií v oblasti hromadného investovania.

Článok 10

Ročné finančné záväzky

Ročné finančné záväzky uvedené vo vzorci stanovenom v článku 7 zahŕňajú všetky výdavky, za ktoré nesofistikovaný investor prijal záväzok v súvislosti s daným kalendárnym rokom, vrátane:

a) príspevku na výživu a platieb výživného na dieťa;

b) platieb nájomného a splátok hypotekárnych úverov;

c) splátok pôžičiek;

d) platieb poistného;

e) platieb nákladov na verejnoprospešné služby vrátane platieb na krytie výdavkov na elektrinu, kúrenie a vodu;

f) platieb predplatného za služby;

g) dane z príjmu a daní z nehnuteľností.

Článok 11

Dátum ocenenia celkových likvidných aktív a ročných finančných záväzkov

1. Celkové likvidné aktíva uvedené v článku 9 a celkové finančné záväzky uvedené v článku 10 sa ocenia k 31. decembru kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa vykonáva simulácia.

2. Ak by však ocenenie k takémuto dátumu presne neodzrkadľovalo súčasnú situáciu, pokiaľ ide o čistý majetok potenciálneho investora, ocenenie sa vykoná ku skoršiemu dátumu, ktorý umožňuje presnejšie ocenenie.

3. Na účely odseku 2 môže byť skorším dátumom ktorýkoľvek dátum od 31. decembra kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa vykonáva simulácia, do dátumu, ku ktorému sa vykonáva simulácia, a je rovnaký pre ocenenie celkových likvidných aktív aj ročných finančných záväzkov. Potenciálni nesofistikovaní investori pri určovaní takéhoto dátumu zvážia, či sa použitím takéhoto dátumu ako referenčného umožní presné ocenenie v súvislosti s čistým ročným príjmom, celkovými likvidnými aktívami a ročnými finančnými záväzkami uvedenými vo vzorci stanovenom v článku 7.

4. Čistý ročný príjem uvedený v článku 8 je príjem za kalendárny rok, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa vykonáva simulácia. Ak sa však ocenenie celkových likvidných aktív a ročných finančných záväzkov vykonáva s použitím skoršieho dátumu podľa odseku 2 tohto článku, čistý ročný príjem je príjem prijatý počas 12 mesiacov predchádzajúcich takémuto skoršiemu dátumu.

Článok 12

Poskytnutie výsledku simulácie schopnosti znášať stratu

Poskytovatelia služieb hromadného financovania požadujú, aby im potenciálni nesofistikovaní investori poskytli výsledok simulácie vykonanej podľa článku 21 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2020/1503.

Článok 13

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 13. júla 2022

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN